

(इंग्रजीत टंकलिखित न्यायनिर्णयाचा मराठी अनुवाद)

मुंबई येथील उच्च न्यायालयाच्या न्यायाधिकारात

नागपूर खंडपीठ : नागपूर

पहिले अपील क्रमांक १०३४/२०१६

१. श्रीमती उषा साहेबराव बांबोळे,
वय ५३ वर्षे, धंदा गृहिणी, (मूळ दावेदार)
२. पंकज साहेबराव बांबोळे,
वय ३० वर्षे, धंदा शिक्षण,
३. कु. करुणा साहेबराव बांबोळे,
वय २९ वर्षे, धंदा शिक्षण,
४. कु. रुपाली साहेबराव बांबोळे,
वय २७ वर्षे, धंदा शिक्षण,
सर्व. रा. वृंदावन कॉलोनी, चिलमछावणी जवळ,
तालुका आणि जिल्हा अमरावती

अपीलकर्ते

// विरुद्ध //

१. गुणसेकर कंदस्वामी उदयार (मूळ उत्तरवादी)
वय सज्ञान, धंदा चालक, (आर. ए. वर)
रा. ७/५४, इल्लूप्पनाथम,
पो. गंगावल्ली , टी के, सालेम (टी. एन.)
(अपघातास कारणीभूत ट्रक क्र. टी. एन-३०- एके -८८३८ चा चालक)
२. चंद्रशेखर सिंग हिरासिंग,
वय सज्ञान, धंदा- माहित नाही,
रा. २२६, इंडियन बँक कॉलोनी,

नरसोथीपट्टी,सालेम-६३६०० (टी. एन.)

(अपघातास कारणीभूत ट्रक क्र. टी एन-३०- एके -८८३८ चा मालक)

३. युनायटेड इंडिया इन्शुरन्स कंपनी लिमिटेड,
विभागीय व्यवस्थापक, विभागीय अधिकारी यांचे मार्फत,
कांचन भवन, दसरा मैदान,
बडनेरा रोड, अमरावती,
तालुका आणि जिल्हा अमरावती.

(अपघातास कारणीभूत ट्रक क्र. टी एन-३०- एके -८८३८ ची विमा कंपनी) उत्तरवादी

एस. एस. अळसपूरकर, अपीलकर्त्यांचे वकील

अनिता माटेगावकर, उत्तरवादी क्र. ३ चे वकील

न्यायमंच : न्यायमूर्ती उर्मिला जोशी फाळके

दिनांक : ०१/०२/२०२३

मौखिक न्यायनिर्णय

१. सदर अपील दाखल करून मूळ दावेदारांनी विद्वान मोटार अपघात दावा न्यायाधिकरण, अमरावती यांनी दिनांक १२.०२. २०१६ रोजी मंजूर केलेल्या भरपाईमध्ये वाढ करण्याची मागणी केली आहे.

२. प्रकरणाची थोडक्यात माहिती खालीलप्रमाणे आहे :-

अपीलकर्ती क्र. १ ही मृतक शिक्षक साहेबराव राघोजी बांबोळे यांची पत्नी आहे आणि अपीलकर्ता क्र. २ ते ४ ही त्यांची मुले आहेत. अपीलकर्त्यांच्या युक्तिवादानुसार, दिनांक १०. ०१. २०१२ रोजी रात्री १०. ०० च्या सुमारास मृतक साहेबराव अन्य लोकांसमवेत एम एच-३१/ सी आर- ४५५९ या क्रमांकाच्या 'मारुती ओमनी' कारने नागपूरहून प्रवास करीत होते. जेव्हा सदर मारुती कार राष्ट्रीय महामार्ग क्र. ६ वरील 'पिक्स' कंपनी जवळ पोहोचली,

त्याच वेळी टी एन-३०- एके- ८८३८ या क्रमांकाचा एक ट्रक भरधाव वेगात, बेदरकारपणे आणि निष्काळजीपणे विरुद्ध दिशेने आला आणि मृतक प्रवास करत असलेल्या मारुती ओमनी कारवर धडकला. चालक वाहतुकीचे नियम व कायद्याचे पालन न करता, सदर ट्रक बेदरकारपणे व हयगयीने चालवीत होता. या जबर धडकीमुळे मृतक साहेबराव राघोजी बांबोळे यांना गंभीर दुखापत झाली आणि दिनांक ११.०१.२०१२ रोजी नागपूरच्या शुअरटेक हॉस्पिटलमध्ये उपचार घेत असताना त्यांचा मृत्यू झाला. सदर अपघातात दोन जणांचा जागीच मृत्यू झाला तर इतर दोघे गंभीर जखमी झाले. सदर अपघाताबाबत कोंढाळी पोलीस स्टेशन, नागपूर येथे अपराध क्र. ८/२०१२ अन्वये गुन्हा दाखल करण्यात आला होता.

३. पुढे अपीलकर्ता / दावेदार यांचा असा युक्तिवाद आहे की, अपघातास कारणीभूत वाहन प्रतिवादी क्र. २ च्या मालकीचे होते आणि तिचा प्रतिवादी क्र. ३ कडे अधिकृत विमा करण्यात आला होता. सदर वेळी प्रतिवादी क्र. १ सदर ट्रक चालवत होता. सदर अपघात ट्रक चालकाच्या बेदरकारपणे व हयगयीने वाहन चालवल्याने झाल्यामुळे, सर्व प्रतिवादी संयुक्तपणे आणि सक्तीने भरपाईस पात्र असतील.

४. दावेदारांचे प्रकरण पुढे असे आहे की, सदर वेळी मृतक हा उच्च माध्यमिक शाळेत शिक्षक म्हणून कार्यरत होता आणि तो दरमहा रुपये ३४,००२/- एवढे पगार घेत होता. मृतक व्यक्तीच्या अपघाती निधनामुळे, अपीलकर्त्यांनी उत्पन्नाचे साधन गमावले आणि हा अपघात ट्रक चालकाच्या बेदरकारपणे व हयगयीने वाहन चालविल्यामुळे झाला, म्हणून सर्व प्रतिवादी संयुक्तपणे आणि सक्तीने भरपाईस पात्र असतील.

५. प्रतिवादी क्रमांक १ आणि २ म्हणजे चालक आणि मालक नोटीस बजावूनही गैरहजर राहिले, त्यामुळे याचिका त्यांचे विरोधात पुढे एकतर्फी चालवण्यात आली.

६. उत्तरवादी क्र. ३- विमा कंपनीने दाव्याला विरोध केला आणि दावेदारांचे सर्व दावे नाकारले. विमा कंपनी च्या युक्तिवादानुसार, मारुती ओमनी कार चालक सुद्धा सदर अपघातासाठी जबाबदार आहे. विमा कंपनी च्या युक्तिवादानुसार, ओमनी कार चालकाच्या हयगयीपणामुळे हा अपघात घडला आणि म्हणून विमा कंपनी भरपाई देण्यास जबाबदार नाही. विमा कंपनीने पुढे असा बचाव केला की ट्रक चालकाजवळ वैध वाहन परवाना

नव्हता, ज्यामुळे विमा धोरणाचा उल्लंघन झाला आहे आणि म्हणून, विमा कंपनी नुकसान भरपाई देण्यास जबाबदार नाही.

७. विद्वान मोटर अपघात दावा न्यायाधिकरण, अमरावती यांनी पुरावे नोंदविले आहे आणि दोन्ही बाजूंचे म्हणणे ऐकून घेतल्यानंतर २१,३३,१४४/- रुपयांची भरपाई प्रदान केली आहे. सदर आदेशाने व्यथित होऊन मूळ दावेदारांनी भरपाईची रक्कम वाढविण्यासाठी या आधारावर अपील दाखल केले की, भरपाईच्या रकमेचा हिशोब करताना विद्वान न्यायचौकशी न्यायालयाने एकूण वेतनातून भविष्य निर्वाह निधी, व्यवसाय कर आणि आयकराची रक्कम वजा केली. वास्तविक पाहता, विद्वान न्यायचौकशी न्यायालयाने फक्त व्यवसाय कर आणि आयकराची रक्कम वजा करायला हवी होती. अशा प्रकारे, विद्वान न्यायचौकशी न्यायालयाने दोषपूर्ण आणि चुकीच्या पद्धतीने रकमेची गणना केली आहे आणि म्हणून दावेदार भरपाईची वाढीव रक्कम मिळणेस पात्र आहेत.

८. अपीलकर्त्यांचे विद्वान वकील श्री. एस. एस. अळसपूरकर यांचे म्हणणे ऐकले. त्यांनी वरील युक्तिवादाचा पुनरुच्चार केला आणि असे सादर केले की, विमा कंपनीने न्यायचौकशी न्यायालयाच्या निष्कर्षांनाही आव्हान दिले आहे. तथापि, विमा कंपनीचा अर्ज गुणवत्तेच्या आधारावर फेटाळण्यात आला. त्यांनी पुढे असे सादर केले की, प्रस्थापित कायदानुसार न्यायचौकशी न्यायालयाला फक्त व्यावसायिक कर आणि आयकराची वजावट करावी लागते. तथापि, न्यायचौकशी न्यायालयाने भविष्य निर्वाह निधी, व्यावसायिक कर आणि आयकर या शीर्षकाखाली कपात केली आहे आणि चुकीच्या पद्धतीने रकमेची गणना केली आहे. सदर युक्तिवादाच्या समर्थनार्थ त्यांनी ए आय आर २०१४ एस सी (पुरवणी)१७४६ मध्ये प्रकाशित **मनस्वी जैन -विरुद्ध-** दिल्ली परिवहन महामंडळ या प्रकरणावर विश्वास दर्शविला आहे ज्यामध्ये माननीय सर्वोच्च न्यायालयाने असे मानले की, निव्वळ मासिक उत्पन्न- सामान्य भविष्य निर्वाह निधी मध्ये ऐच्छिक अंशदानातील रक्कम, घरभाडे, विमा हे आयकर वगळता त्याच्या मासिक वेतनातून कपात केल्या जाऊ शकत नाही. त्यांनी पुढे (२०१७) १६ एस सी सी ६८० मध्ये प्रकाशित **"नॅशनल इन्शुरन्स कंपनी लिमिटेड -विरुद्ध- प्रणय सेठी आणि इतर"** तसेच (२००९) ६ एस सी सी १२१ मध्ये प्रकाशित **"सरला वर्मा (एस एम टी) आणि इतर - विरुद्ध-** दिल्ली परिवहन महामंडळ आणि इतर" या

प्रकरणांत माननीय सर्वोच्च न्यायालयाने दिलेल्या निर्णयांवर विश्वास दर्शविला. वर उद्धृत निर्णयांच्या आधारे अपीलकर्त्यांच्या विद्वान वकिलांनी असे सादर केले की, अपीलकर्त्यांना / दावेदारांना न्याय्य भरपाई देण्यात यावी.

९. याउलट उत्तरवादी क्र. ३च्या विद्वान वकील मिस अनिता माटेगावकर यांनी सादर केले की, विद्वान न्यायचौकशी न्यायालयाने दर शेकडा ८ टक्के व्याज मंजूर केले आहे जे खूपच जास्त आणि अवाजवी आहे. तिने पुढे असे सादर केले की, न्यायचौकशी न्यायालयाने भरपाईच्या रकमेची योग्य गणना केली आहे आणि योग्य रीतीने नुकसान भरपाई दिली आहे, त्यामुळे हस्तक्षेप करण्याची आवश्यकता नाही.

१०. दोन्ही बाजूचे म्हणणे ऐकले.

११. अभिलेखाचे अवलोकन केले आणि माझ्या निर्धारणासाठी खालीलप्रमाणे मुद्दे उद्भवतात :-

(i) अपीलकर्त्यांनी वाढीव मोबदल्यासाठी प्रकरण साबित केले आहेत काय ?

१२. दिनांक १०.०१.२०१२ रोजी रात्री १०.०० वाजता मृतक साहेबराव यांचा अपघात झाला यात वाद नाही. याचिकाकर्त्यांच्या दाव्यानुसार, मृतक साहेबराव हे नागपूर येथून मारुती ओमनी कार क्रमांक एम एच-३१/ सी आर- ४५५९ मध्ये जात होते. सदर वाहन राष्ट्रीय महामार्ग क्रमांक ६ वरील 'पिक्स' कंपनीजवळ आले असता हा अपघात घडला. यात टी एन-३०- एके- ८८३८ क्रमांकाच्या ट्रकचा सहभाग असल्याबद्दल देखील वाद नाही. ट्रकचालकाविरुद्ध कोंढाळी पोलीस स्टेशनमध्ये गुन्हा क्रमांक ८/२०१२ दाखल करण्यात आला होता याबद्दल देखील वाद नाही. जरी ओमनी कार चालकाच्या हयगयीपणामुळे अभिकथित अपघात झाल्याचा दावा विमा कंपनीने केला आहे, तरी विमा कंपनीने सदर युक्तिवाद सिद्ध करण्यासाठी न्यायचौकशी न्यायालयासमोर कोणतेही पुरावे दाखल केले नाहीत. हा विमा कंपनीचा पुढील बचाव आहे की, ट्रक चालकाकडे वैध वाहन परवाना नव्हता आणि त्यामुळे विमा कंपनी मोबदला देण्यास जबाबदार नाही. जेव्हा विमा कंपनी निश्चित बचाव घेऊन आली आहे, तेव्हा ते सिद्ध करण्याची जबाबदारी विमा कंपनीवर आहे. हे स्वीकार्य आहे की, सध्याच्या प्रकरणात, विमा कंपनीने प्रादेशिक परिवहन महामंडळाच्या अधिकाऱ्याची तपासणी करून ट्रक चालकाकडे वैध वाहन परवाना नाही हे दाखविण्यासाठी कोणतेही

पुरावे दाखल केले नाहीत. याव्यतिरिक्त, ट्रक चालकाकडे वैध वाहन परवाना नसल्यामुळे मोटर वाहन कायद्याच्या तरतुदींनुसार त्याचेविरुद्ध गुन्हा दाखल केलेला नाही. अशा प्रकारे विमा कंपनी युक्तिवादाच्या समर्थनार्थ बचाव सिद्ध करण्यात अपयशी ठरली. याव्यतिरिक्त, ही स्वीकार्य स्थिति आहे की विमा कंपनीने स्वतंत्र अपील दाखल करून विद्वान न्यायचौकशी न्यायालयाच्या निष्कर्षांना सुद्धा आव्हान दिले आहे, तथापि या न्यायालयाने गुणवत्तेच्या आधारावर सदर अपील आधीच फेटाळली आहे.

१३. आता फक्त वाढीव मोबदल्याच्या बाबतीत प्रश्न उद्भवतो आणि दावेदारांना वाढीव मोबदल्याची रक्कम मिळविण्याचा अधिकार आहे की नाही हे पाहावे लागेल. त्यासाठी दावेदाराचा पुरावा विचारात घेणे आवश्यक आहे. दावेदार क्रमांक १ च्या वतीने मृतकाच्या पत्नी श्रीमती उषा साहेबराव बांबोळे यांनी साक्षदाराच्या कठड्यात प्रवेश केला आणि वादप्रतिवादानुसार साक्ष दिली. तिने युक्तिवादाचा पुनरुच्चार केला, तिच्या पुराव्यानुसार, तिचा नवरा सुमारे ५५ वर्षांचा होता आणि शाळेत शिक्षक म्हणून कार्यरत होता. तिने भविष्यातील संभाव्यता जोडून वाढीव मोबदल्यासाठी दावा केला. तिच्या पुराव्यानुसार, अपघाताच्या वेळी, तिचा पती रुपये ३४,००२/- एवढे पगार घेत होता. तिने पुढे साक्ष दिली की, भविष्यात तिच्या पतीच्या पगारात वाढ झाली असती आणि म्हणून, **प्रणय सेठी** (उपरोल्लेखित) च्या प्रकरणामध्ये माननीय सर्वोच्च न्यायालयाने दिलेल्या निर्णयाच्या दृष्टिकोणाने ती भविष्यातील संभाव्यतेसाठी १५% रक्कम जोडून मोबदला मिळण्यास पात्र आहे. अपीलकर्त्याचे विद्वान वकील श्री. अळसपूरकर यांनी सादर केले की, भविष्यातील संभाव्यता जोडल्यानंतर, अपीलकर्ते / दावेदार इतर शीर्षकांखालील भरपाईच्या रकमेसह रु. ३३,१९,१२८/- ची भरपाई मिळण्यास पात्र आहेत. परंतु, न्यायाधिकरणाने रुपये २१,३३,१४४/- या दराने भरपाई दिलेली आहे, म्हणून दावेदार वाढीव मोबदल्याची रक्कम मिळण्यास पात्र आहे. त्यांच्या युक्तिवादाच्या समर्थनार्थ, त्यांनी अभिलेखावर गणना पत्रक दाखल केले. मृतकाच्या पगाराबद्दल वाद नाही. मृतक सकल वेतनाचे रुपये ३४,००२/- कमवत होता. हे स्पष्ट आहे की भरपाईच्या रकमेची गणना करताना, विद्वान न्यायचौकशी न्यायालयाने व्यावसायिक कर, भविष्य निर्वाह निधी आणि आयकर या शीर्षकांखालील रक्कम एकूण पगारातून वजा केली आहे. हे स्वीकार्य आहे की, भविष्य निर्वाह निधी मध्ये दिलेली वर्गणी कर्मचाऱ्याच्या फायद्यासाठी असते आणि ती त्याच्या पगारातून कापली जाते. माननीय

सर्वोच्च न्यायालयाने **मनस्वी जैन** (उपरोल्लेखित) यांच्या प्रकरणात हा मुद्दा विचारात घेतला होता आणि असे मानले होते की आयकर आणि व्यावसायिक कराची रक्कम वगळता, मृतक व्यक्तीच्या ऐच्छिक योगदानाची रक्कम, जी बचत स्वरूपाची आहे, ती रक्कम मृतक व्यक्तीच्या मासिक पगारातून, निव्वळ वेतन किंवा घरी नेण्याची पगाराची रक्कम निश्चित करण्यासाठी वजा केली जाऊ शकत नाही. येथे सध्याच्या प्रकरणात देखील, मृतक व्यक्तीचा मासिक पगार रु. ३४,००२/- इतका आहे. निव्वळ पगाराची गणना केल्यावर, दर वर्षी वार्षिक उत्पन्न रु. ४,०८,०२४/- इतके होते.

१४. आयकर आणि व्यावसायिक कर वजा केल्यानंतर, निशाणी क्र. ४७ आणि ४६ विचारात घेता, मृतक व्यक्तीचे वार्षिक उत्पन्न रु. ३,९८,५९९/- इतके येते. **सरला वर्मा** (उपरोल्लेखित) च्या प्रकरणामध्ये निर्णय लक्षात घेता, १५ टक्के जोडल्यानंतर वार्षिक उत्पन्न रु. ४,५८,३८९/- इतके होते. मृतक व्यक्तीचे वय ५६ वर्षे असल्याने, ९ चा गुणक लागू होतो आणि वैयक्तिक खर्चासाठी एक चतुर्थांश रक्कम वजा केल्यानंतर मृतक व्यक्तीचे वार्षिक उत्पन्न रु. ३,४३,७९२ X ९ = ३०,९४,१२८/- इतके येते.

१५. न्यायाधिकरणाने यापूर्वीच इतर शीर्षकांखाली म्हणजे रु. १,००,०००/- दाम्पत्य अधिकार गमविल्याबाबत, रु. २५,०००/- अंत्यसंस्काराच्या खर्चासाठी, रु. ५०,०००/- , प्रेम आणि आपुलकीसाठी आणि रु. ५०,०००/- संपत्तीच्या नुकसानासाठी, भरपाई प्रदान केली आहे. या लाभांचा समावेश केल्यानंतर, एकूण रक्कम रु. ३३,१९,१२८/- इतकी होते. न्यायाधिकरणाने भरपाईची रक्कम जी आधीच देण्यात आली आहे, ती वजा केल्यानंतर रुपये २१,३३,१४४/- च्या दराने भरपाई प्रदान केलेली आहे. दावेदारांनी रुपये ११,८५,९८४/- च्या दराने वाढीव मोबदल्यासाठी दावा केला आहे.

१६. मोटर वाहन कायदा, १९८८ चे कलम १६८ न्याय्य नुकसान भरपाईच्या संकल्पनेशी संबंधित आहे आणि ते वाजवीपणाच्या आधारावर आणि कायदेशीर मानक स्वीकारून निश्चित केले गेले पाहिजे. अपघातात मरण पावलेल्या व्यक्तीच्या कायदेशीर प्रतिनिधीला किंवा अपघातात जखमी झालेल्या व्यक्तींना न्याय्य भरपाई देण्यात यावी हे देखील सुनिश्चित आहे. न्याय्य भरपाईची संकल्पना निष्पक्षता आणि तर्कसंगतता यावर

आधारित असायला हवी, त्याचबरोबर न्यायाधिकरणाकडे निहित विवेकाधिकार जरी व्यापक असला तरी भरपाई 'अनपेक्षित लाभ' म्हणून दिली जाऊ शकत नाही. न्यायाधिकरणाने न्याय्य भरपाई या अभिव्यक्तीद्वारे मार्गदर्शन करणे बंधनकारक आहे. सदर निर्धारण मृतक व्यक्तीचे वय आणि उत्पन्नाच्या संदर्भात अभिलेखावर दाखल केलेल्या पुराव्याच्या आधारावर आणि त्यानंतर गुणक लागू करून केले पाहिजे. गुणक संबंधित सूत्राचे निर्धारण (२००९) ६ एस सी सी १२१ मध्ये प्रकाशित "सरला वर्मा (एस एम टी) आणि इतर - विरुद्ध- दिल्ली परिवहन महामंडळ आणि इतर" या प्रकरणांत केले गेले आहे. न्यायाधिकरण आणि न्यायालयाचे हे कर्तव्य आहे की सध्याच्या सिद्ध उत्पन्नावर भविष्यातील संभाव्यता समाविष्ट करून न्याय्य भरपाई दिली जावी.

१७. निर्धारण हे दावेदारांनी दाखल केलेल्या पुराव्यांच्या पायावर असला पाहिजे, तसेच सदर निर्धारण न्यायालयासमोर दाखल केलेल्या पुराव्यांवर आधारित असला पाहिजे. येथे, सध्याच्या प्रकरणात, कागदोपत्री पुरावा म्हणजे निशाणी क्र. ४७ ही आयकर पोचपावती आहे आणि निशाणी क्र. ४६ ही कपात दर्शवित आहे. वेतन प्रमाणपत्रसुद्धा अभिलेखावर आहे. अशा प्रकारे, मृतक हा शिक्षक म्हणून कार्यरत होता आणि अपघाताच्या वेळी दरमहा रु. ३४,००२/- इतका पगार घेत होता याबद्दल वाद नाही. विद्वान न्यायचौकशी न्यायालयाने चुकीच्या पद्धतीने भविष्य निर्वाह निधीसाठी केलेल्या योगदानाची कपात करून रकमेची गणना केली आहे, जी बचत म्हणून केलेली कपात आहे आणि ऐच्छिक आहे. माननीय सर्वोच्च न्यायालयाच्या निर्णयाच्या दृष्टिकोणाने, न्यायाधिकरण अश्या रकमेची कपात करू शकत नाही जे मृतक व्यक्तीने बचतीच्या स्वरूपात स्वेच्छेने दिलेले योगदान आहे. त्यामुळे वरील परिगणनेनुसार, अपीलकर्त्यांना वाढीव मोबदला मिळण्याचा हक्क आहे. अगोदर दिलेली भरपाईची रक्कम वजा केल्यानंतर, अपीलकर्ते ७.५ % च्या दराने व्याजासह रुपये ११,८५,९८४/- चा वाढीव मोबदला मिळण्यास पात्र आहेत. राष्ट्रीयकृत बँकेद्वारे मुदत ठेवीवर दिले जाणारे व्याज सुमारे ७ ते ८ टक्के आहे, म्हणून भरपाईच्या वाढीव रकमेवर ७.५% च्या दराने व्याज देणे न्याय्य आणि योग्य असेल.

१८. वरील परिस्थितीत, आणि वर नमूद केलेल्या कारणांमुळे, सदर अपील मंजूर करण्यात येते.

१९. उत्तरवादी क्रमांक ३ - विमा कंपनी दोन महिन्यांच्या आत भरपाईची वाढीव रक्कम याचिकेच्या तारखेपासून, म्हणजे दिनांक: २८.०२. २०१२ पासून रक्कम मिळेपर्यंत ७.५ % च्या दराने व्याजासह जमा करेल.
२०. तदनुसार निवाडा तयार करण्यात यावा.
२१. अपीलकर्त्यांनी भरपाईच्या वाढीव रकमेवर तूट न्यायालयीन शुल्क जमा करावे लागेल.
२२. अपीलकर्त्यांना तूट न्यायालयीन शुल्क जमा केल्यावर भरपाईची रक्कम काढण्याचा हक्क आहे.

(न्यायमूर्ती उर्मिला जोशी-फाळके)

अस्वीकरण

या न्यायनिर्णयाच्या मराठी भाषेतील अनुवादाचा वापर हा पक्षकारास त्याचा/तिच्या मातृभाषेमध्ये त्याचा अर्थ समजून घेण्यापुरताच मर्यादित राहील आणि त्याचा इतर कोणत्याही कारणाकरिता वापर करता येणार नाही. तसेच, इंग्रजी भाषेतील न्यायनिर्णय हाच सर्व व्यावहारिक आणि कार्यालयीन वापराकरिता विश्वसनीय असेल आणि तोच त्यातील आदेशाच्या निष्पादन आणि अंमलबजावणी करिता वैध मानला जाईल.

X - X - X - X